

Projekt z dnia 5 lutego 2018 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2018 r.

**w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji
spłaty kredytów**

Na podstawie art. 34a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2022 i 2433) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy de minimis, w formie gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu poręczeniowo - gwarancyjnego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

2. Pomoc jest udzielana jako pomoc de minimis, zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1), zwanego dalej "rozporządzeniem Komisji".

§ 2. Pomoc de minimis podlega kumulacji z inną pomocą zgodnie z art. 5 rozporządzenia Komisji.

§ 3. Pomoc de minimis może zostać udzielona po spełnieniu warunku, o którym mowa w art. 4 ust. 6 lit. a rozporządzenia Komisji.

§ 4. 1. Łączna wartość pomocy de minimis udzielonej jednemu przedsiębiorcy, w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji, wyrażona za pomocą ekwiwalentu dotacji brutto, nie może przekroczyć w bieżącym roku oraz dwóch poprzedzających go latach podatkowych równowartości 200 000 euro, a w sektorze drogowego transportu towarów 100 000 euro.

2. Ekwiwalent dotacji brutto oblicza się w sposób określony w art. 4 ust. 6 lit. b rozporządzenia Komisji lub w oparciu o metodę zatwierdzoną przez Komisję Europejską, zgodnie z art. 4 ust. 6 lit. d rozporządzenia Komisji.

§ 5. 1. Pomoc de minimis jest udzielana mikroprzedsiębiorcom oraz małym lub średnim przedsiębiorcom w formie udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancji spłaty kredytów.

2. Gwarancja obejmuje nie więcej niż 60% kwoty kredytu.

3. Gwarancja może obejmować kredyty wchodzące w skład portfela kredytów, stanowiącego zbiór pojedynczych kredytów, dla którego łączną kwotę limitu gwarancji udzielanych na określony czas określa umowa zawarta pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankiem kredytodawcą.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

§ 6. 1. Gwarancja jest udzielana na wniosek mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy składany do banku kredytodawcy.

2. Wniosek o udzielenie gwarancji zawiera informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948).

3. Do wniosku o udzielenie gwarancji dołącza się zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Zabezpieczenie udzielonej gwarancji stanowi weksel własny in blanco wystawiony przez mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego.

5. Dniem udzielenia pomocy de minimis jest dzień udzielenia gwarancji.

§ 7. Rozporządzenie stosuje się do dnia 30 czerwca 2021 r.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu 1 lipca 2018 r.²⁾

MINISTER FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,

LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1969, z 2016 r. poz. 1471 oraz z 2017 r. poz. 2255), które traci moc z dniem 30 czerwca 2018 r. zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2433).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 34a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2022 i 2433), zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach”.

Zgodnie z ww. przepisem, minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, o których mowa w art. 34a ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego („BGK”), uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w rządowych programach poręczeniowo-gwarancyjnych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania pomocy, a także zapewnienia przejrzystości jej udzielania i zgodności z rynkiem wewnętrznym.

Rządowe programy poręczeniowo-gwarancyjne, o których mowa powyżej, obejmują w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych,
- 2) infrastrukturalne,
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców - w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy o poręczeniach i gwarancjach BGK może udzielać, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

Zgodnie z obowiązującymi w Unii Europejskiej przepisami, działaniem determinującym możliwość udzielania przez BGK pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie gwarancji lub poręczeń jest przygotowanie programu pomocowego.

Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948), ilekroć w tej ustawie jest mowa o programie pomocowym, należy przez to rozumieć akt normatywny spełniający przesłanki, o których mowa w art. 1 lit. d rozporządzenia Rady (UE) nr 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015 r., str. 9). Program pomocowy powinien mieć zatem formę wskazanego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej aktu normatywnego, tj. np. rozporządzenia.

Jednocześnie niniejsze rozporządzenie stanowić będzie program pomocowy przewidujący udzielanie pomocy, której nie dotyczy obowiązek notyfikacji Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy *de minimis* podlega wyłącznie zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Należy również podkreślić, iż od 1 stycznia 2014 r. funkcjonuje rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1), które obowiązuje bezpośrednio we wszystkich Państwach

Członkowskich Unii Europejskiej w okresie nowej perspektywy finansowej tj. od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r., zwane dalej „rozporządzeniem Komisji”.

Od początku funkcjonowania formy wsparcia przewidzianej w kolejnych rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów oraz w programie „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 19 maja 2009 r., a następnie zmienionego 25 listopada 2011 r., 14 lutego 2013 r., 21 października 2013 r. oraz 12 czerwca 2015 r., BGK udzielił do dnia 31 grudnia 2017 r. gwarancji *de minimis* na kwotę ok. 44,8 mld zł, co umożliwiło uruchomienie akcji kredytowej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na kwotę 79, 8 mld zł. Z gwarancji *de minimis* skorzystało już ok. 132,2 tys. przedsiębiorców.

Mając na względzie powodzenie dotychczasowej akcji gwarancyjnej i wolę udzielania wsparcia mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom, wyrażoną przede wszystkim w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjętej uchwałą Rady Ministrów z 14 lutego 2017 r., planowane jest kontynuowanie udzielania przez BGK pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów obrotowych i inwestycyjnych jako trwałego elementu wsparcia dla sektora MŚP.

Zgodnie z § 1 ust. 1 projektu rozporządzenia określa szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w formie gwarancji BGK w ramach rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego.

W § 1 ust. 2 sprecyzowano natomiast, iż określona w projekcie rozporządzenia pomoc *de minimis* jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji.

Pomoc *de minimis* udzielana w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych podlegać będzie sumowaniu z każdą inną pomocą oraz pomocą z budżetu Unii Europejskiej udzielaną przedsiębiorcy, niezależnie od jej formy i źródła. Nie będzie mogła przekroczyć dopuszczalnej intensywności pomocy, określonej w przepisach mających zastosowanie przy udzielaniu pomocy innej niż pomoc *de minimis* (§ 2 projektu).

Na podstawie § 3 projektu rozporządzenia, pomoc *de minimis* może zostać udzielona po spełnieniu warunku przejrzystości, o którym mowa w art. 4 ust. 6 lit. a rozporządzenia Komisji.

Zgodnie z § 4 ust. 1 projektu łączna wartość pomocy *de minimis* dla jednego podmiotu, wyrażona za pomocą ekwiwalentu dotacji brutto, nie będzie mogła przekroczyć 200 000 euro w okresie 3 lat podatkowych, natomiast w sektorze drogowego transportu towarów 100 000 euro. Przyjęcie takiego ograniczenia kwotowego wynika z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji. Jednocześnie rozporządzenie Komisji stosuje się jedynie do pomocy przejrzystej, tj. takiej, w przypadku której możliwe jest wcześniejsze dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzenia oceny ryzyka. Pomoc w formie gwarancji uznaje się za przejrzystą (art. 4 ust. 6 rozporządzenia Komisji), jeżeli m.in. gwarancja nie przekracza 80% wartości pożyczki bazowej oraz gwarantowana kwota wynosi 1 500 000 EUR (lub w przypadku przedsiębiorstw zajmujących się drogowym transportem towarów – 750 000 EUR) i czas trwania gwarancji wynosi 5 lat, albo gwarantowana kwota wynosi 750 000 EUR (lub w przypadku przedsiębiorstw zajmujących się drogowym transportem towarów – 375 000 EUR) i czas trwania gwarancji wynosi 10 lat.

Zgodnie z § 5 projektu rozporządzenia pomoc *de minimis* jest udzielana na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w formie udzielanych przez BGK

gwarancji spłaty kredytów. Gwarancją może być objęte nie więcej niż 60% kredytu. Ponadto gwarancja BGK będzie mogła obejmować kredyty wchodzące w skład portfela kredytów, stanowiącego zbiór pojedynczych kredytów. Łączną kwotę limitu udzielanych na określony czas gwarancji dla ww. zbioru, określi umowa między BGK a bankiem kredytodawcą

Zgodnie z § 6 ust. 1 projektu rozporządzenia pomoc *de minimis* będzie udzielana na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, na ich wniosek składany do banku kredytodawcy. Wniosek o udzielenie gwarancji zawiera informacje wskazane w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (§ 6 ust. 2 projektu). Dołącza się do niego także zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w pkt 1 ww. przepisu ustawy (§ 6 ust. 3 projektu).

Zabezpieczeniem udzielonej gwarancji będzie, wystawiony na rzecz BGK, przez mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę, weksel własny in blanco (§ 6 ust. 4 projektu).

Dniem udzielenia pomocy *de minimis* będzie dzień udzielenia gwarancji (§ 6 ust. 5 projektu).

W § 7 projektu zaproponowano, aby rozporządzenie było stosowane do dnia 30 czerwca 2021 r., zgodnie z przepisem przejściowym umieszczonym w art. 7 ust. 4 rozporządzenia Komisji. Stanowi on, że po upływie okresu stosowania rozporządzenia Komisji, tj. po 31 grudnia 2020 r., wszelkie programy pomocy *de minimis* spełniające warunki określone w tym rozporządzeniu pozostają nim objęte przez kolejne sześć miesięcy. Przyjęcie w projekcie rozporządzenia terminu stosowania rozporządzenia Komisji (31 grudnia 2020 r.), nie uwzględniając ww. przepisu przejściowego, wiązałoby się z koniecznością dokonania późniejszej nowelizacji aktu, wydłużającej o pół roku okres jego obowiązywania. Ponadto termin ten jest skorelowany z terminem zakończenia aktualnej perspektywy finansowej UE. W celu utrzymania trwałego charakteru wsparcia sektora MŚP w postaci udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów, konieczne będzie wydanie nowego rozporządzenia, które będzie miało zastosowanie po 30 czerwca 2021 r.

Termin wejścia rozporządzenia w życie został określony w § 8 projektu jako 1 lipca 2018 r. Do tego czasu, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 [i 2491](#)) do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK w związku z realizacją programów rządowych od dnia wejścia

w życie tej ustawy do dnia 30 czerwca 2018 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Biorąc pod uwagę konieczność pokrywania przez BGK ryzyka działalności bankowej ponoszonego w związku z realizacją programów rządowych polegających na udzielaniu poręczeń i gwarancji, ostatnią nowelizacją ustawy o poręczeniach i gwarancjach potwierdzono dotychczas funkcjonujące rozwiązanie, iż minister właściwy do spraw finansów publicznych jest zobowiązany do przekazywania środków na zwiększenie funduszu statutowego Banku, z uwzględnieniem konieczności pokrycia przez Bank takiego ryzyka (art. 34e ustawy o poręczeniach i gwarancjach).

Należy również zauważyć, iż dla gwarancji udzielanych w ramach programów pomocy *de minimis* nie jest wymagane, zgodnie z Obwieszczeniem Komisji z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. WE C 155/10 z 20.6.2008), samofinansowanie się programu

gwarancyjnego poprzez zastosowanie wynagrodzenia odpowiadającego stawkom rynkowym, które m.in. pokrywają ryzyko związane z udzieleniem gwarancji.

Ostatnią nowelizacją ustawy o poręczeniach i gwarancjach wprowadzono nowy model finansowania kosztów i wydatków związanych z udzielaniem przez BGK m.in. gwarancji *de minimis*, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, a mianowicie zamiast budżetowego finansowania większości wydatków i kosztów z tytułu udzielonych gwarancji stanowiących pomoc *de minimis* stworzony został montaż finansowy środków uwolnionych z instrumentów finansowych programów operacyjnych szczebla centralnego obecnej i minionej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, środków realokowanych z kapitałów BGK oraz ewentualnej, dobrowolnej partycypacji interesariuszy w dowolnym przedziale czasowym. Środki te będą gromadzone w utworzonym ww. nowelizacją, z dniem 1 stycznia 2018 r., Krajowym Funduszu Gwarancyjnym („KFG”) w BGK.

Ponadto, jednym ze źródeł zasilania KFG, o charakterze uzupełniającym i płynnościowym, pozostał nadal budżet państwa. Jednakże środki z budżetu państwa przekazywane będą przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków związanych m.in. z udzielanymi gwarancjami *de minimis*, o ile nie znajdą one pokrycia w innych środkach zgromadzonych na KFG.

Warunki i terminy przekazywania środków budżetowych oraz szczegółowe warunki i tryb udzielania gwarancji, a także warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych gwarancji, na podstawie art. 34c ust. 2 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, określa umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK.

W związku z powyższym oraz w związku z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62), wydanie rozporządzenia będzie miało wpływ na sektor finansów publicznych.

Zgodnie z powyższym, szacuje się, że przy założeniu udzielenia gwarancji *de minimis* w łącznej wysokości ok. 94 500 mln zł, potencjalne wydatki budżetowe na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem gwarancji mogą wynieść ok. 2 226 mln zł.

Jednakże należy podkreślić, iż ewentualne maksymalne wydatki budżetowe w poszczególnych latach, związane z przekazywaniem BGK środków na pokrycie kosztów i wydatków w związku z udzielanymi gwarancjami, będą wypadkową wielu zmiennych, których jednoznaczne ustalenie jest na dzień dzisiejszy trudne.

Należy także zwrócić uwagę na istniejące ograniczenia dla kształtowania się wydatków publicznych objętych, na podstawie art. 112aa ustawy *o finansach publicznych*, Stabilizującą Regułą Wydatkową („SRW”), w szczególności w zakresie przekazywania środków z budżetu państwa na finansowanie działalności KFG, w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* na rzecz MŚP, które nie znajdują pokrycia z innych środków będących w dyspozycji KFG.

Mając na uwadze powyższe, ewentualna realizacja wydatków z budżetu państwa na finansowanie działalności KFG może zmniejszać przestrzeń na realizację innych wydatków objętych SRW, co implikowałoby konieczność repriorytetyzacji (ograniczenia) innych wydatków objętych zakresem reguły lub zapewnienia odpowiedniego poziomu dodatkowych dochodów w zakresie podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ESA2010.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektowanego rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, zgodnie z przepisami uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt aktu normatywnego jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

~~Pracownik właściwy ws. projektu:~~

~~Małgorzata Gaé~~

~~Naczelnik Wydziału Udzielania Gwarancji i Poręczeń oraz Windykacji~~

~~Departament Gwarancji i Poręczeń Ministerstwa Finansów~~

~~tel. 226943576~~